

CoPack

POMŮCKA PRO VÝUKU PARTICIPATIVNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Příručka školitele

ROZSAH A POUŽITÍ MATERIÁLŮ COPACK

OULU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

© 2012 Oulu University of Applied Sciences · <http://copack.oamk.fi>

CoPack podporuje Program Evropské komise pro celoživotní vzdělávání Leonardo da Vinci.

Tento dokument je zveřejněn v licenci Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0.

Pro více informací o CoPacku prosím kontaktujte:

Mr **Jukka Tikkanen**

Oulu University of Applied Sciences
Metsäkouluntie 90660 Oulu
Finland
+358 10 2723 290
jukka.tikkanen@oamk.fi

Ms **Arja Maunumäki**

Oulu University of Applied Sciences
Metsäkouluntie 90660 Oulu
Finland
+ 358 10 2722 779
arja.maunumaki@oamk.fi

Obsah

O CoPacku	4
Obsah	4
Pravidla použití	5
Disclaimer.....	5
1 Úvod do kolaborativního plánování.....	6
1.1 Základní koncepty	6
1.2 Kritika kolaborativního plánování	7
1.3 Slovníček.....	7
1.4 Zdroje a doporučená literatura	8
2 Příprava na kolaborativní proces	9
2.1 Role a přístupy	10
2.2 Řešení konfliktů.....	10
2.3 Média a komunikace.....	11
2.4 Zdroje a doporučená literatura	11
3 Metody a nástroje	12
3.1 Programové plánování	13
3.2 Metody kolaborativního plánování	13
3.3 Zdroje a doporučená literatura	13
4 Dokumentace	14
4.1 Dokumentace akcí	15
4.2 Záznam z jednání	15
4.3 Správa dat.....	15
4.4 Zdroje a doporučená literatura	15
5 Evaluace	16

O CoPacku

CoPack je soubor nástrojů, obsahující pokyny pro školení a materiály, týkající se **kolaborativního plánování**. Byl vytvořen za účelem odborného profesního vzdělávání na univerzitách, pro vzdělání studentů a odborníků, kteří se účastní plánování managementu přírodních zdrojů a péče o životní prostředí.

CoPack se skládá z **materiálů**, jako jsou **podklady (studijní texty)**, **cvičení a prezentace**, které se používají při přednáškách a kurzech. Základem těchto materiálů je samostatný **Metodický manuál**, zahrnující popisy více než 20 metod a nástrojů pro kolaborativní plánování a návodů, jak je používat.

Manuál školitele je offline verzí webové stránky CoPack copack.oamk.fi/cz. Vysvětluje rozsah a použití materiálů CoPack pro školitele. Materiály, na něž se v tomto svazku odkazuje, si můžete stáhnout z této webové stránky. V souladu s podmínkami použití CoPack nabízíme také zdrojové soubory, které si školitelé mohou upravit podle svých potřeb.

Studující budou s materiály seznámeni prostřednictvím přednášek a cvičení. Nemusejí navštěvovat www stránky, ani číst příručku školitele, avšak ti, které to zajímá, mohou CoPack využít k samostudiu.

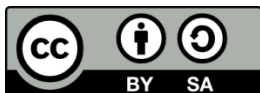
Obsah

CoPack je rozdělen do pěti částí, z nichž každá se vztahuje k modulu praktické výuky, která může vycházet z poskytnutých materiálů:

1. Oddíl Úvod nabízí přehled základních konceptů v kolaborativním plánování.
2. Příprava na kolaborativní proces definuje speciální znalosti a dovednosti, které by projektanti měli mít před zahájením práce nebo spolupráce na kolaborativním procesu.
3. Oddíl Metody a nástroje představuje koncept programového plánování a metod, které jsou pro tento koncept doporučeny.
4. V oddíle Dokumentace mohou uživatelé najít tipy a cvičení, týkající se dokumentace kolaborativního procesu.
5. Hodnocení se zabývá samostatně realizovaným procesem stanovení kvality kolaborativní práce.

První tři oddíly doporučujeme studovat v určeném pořadí, u oddílů 4 a 5 to tak důležité není.

Pravidla použití

CoPack je vydán pod licenčním ujednáním Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0.

Toto licenční ujednání vám zajišťuje, že smíte:

- stahovat a užívat materiály CoPack zdarma
- pozměňovat, překládat nebo jinak upravovat materiály CoPack, nebo vytvářet vlastní díla založená na těchto materiálech
- dále poskytovat neomezené množství kopií materiálů CoPack nebo svých vlastních děl na nich založených

za následujících podmínek:

- **Uved'te autora:** Kopie materiálů CoPack nebo vaše vlastní díla založená na nich musí zachovat značku copyright s označením 'Oulu University of Applied Sciences' jako originálního vydavatele a čitelný odkaz na internetové stránky CoPack <http://copack.oamk.fi>.
- **Zachovejte licenci:** Není dovoleno distribuovat kopie materiálů CoPack nebo vašich vlastních děl na nich založených pod jinými licenčními podmínkami, než těmito

Disclaimer

CoPack byl vyvinut jako součást dvou projektů – EnTraCoP a TraCoPi. Oba projekty byly financovány grantovým programme Leonardo da Vinci, který je součástí Programu celoživotního učení Evropské komise. Veškerý obsah CoPack byl vytvořen

projektovými partnery a Evropská komise nenesou žádnou zodpovědnost za v něm obsažené informace, nebo způsob jejich užití.

CoPack vyjadřuje názory jeho autorů. Ačkoli přípravě CoPack byla věnována veškerá péče, na jeho obsah ve smyslu kompletnosti, správnosti a spolehlivosti informací nejsou poskytovány žádné záruky. Autoři také nezaručují, že obsah kteréhokoli dokumentu, webové stránky nebo zdroje, na který je v CoPack odkazováno, je aktuální, správný a kompletní.

CoPack byl vytvořen jen pro odborné vedení a uživatelé CoPack se musí sami přesvědčit o vhodnosti, správnosti a kompletnosti jeho obsahu a využít ho podle vlastního uvážení. Autoři, projekty EnTraCoP a TraCoPi a Evropská komise nenesou odpovědnost za jakoukoli ztrátu nebo poškození jakkoli vzniklou jako výsledek využití či spoléhání se na informace v CoPack obsažené.

1 Úvod do kolaborativního plánování

Kolaborativní plánování je proces, zaměřený na maximální míru zapojení zájmových skupin a je charakterizován společnou diskusí nad problémy a jejich rozhodováním. Jeho základními myšlenkami je zapojit všechny zájmové skupiny, jichž se projekt týká hned od začátku plánovacího procesu a v celém jeho průběhu, a snažit se o konsenzus namísto uplatňování pravidla většiny.

Kolaborativní přístup může být uplatňován na nejrůznější druhy plánovacích situací jak v malém, tak ve velkém měřítku. Je obzvláště vhodný zejména pro projektová prostředí, která podporují a povzbuzují zapojení veřejnosti, podobně jako činí některé rozvojové a grantové programy v mnoha zemích Evropy.

Je důležité chápat teoretické pozadí kolaborativního plánování před rozebíráním podrobností jeho praktických aplikací. Před zahájením používání některé z konkrétních metod je třeba si vyjasnit základní koncepty a termíny, stejně jako různé metody a přístupy.

CÍLE VÝUKY

Účelem tohoto modulu je předat studentům základní znalosti teorie kolaborativního plánování. Po absolvování tohoto modulu by studenti měli:

- znát některé důležité koncepty a definice
- rozumět rozdílům mezi plánovacími přístupy
- vědět, proč je kolaborativní plánování důležité
- vědět o kritice tohoto přístupu

POKYNY PRO ŠKOLENÍ

Modul je rozdělen do dvou lekcí, z nichž každá může trvat 45-90 min:

1. Základní koncepty (workshop a diskuse)
2. Kritika kolaborativního plánování (workshop a cvičení)

A slovníček obsahující definice klíčové terminologie.

1.1 Základní koncepty

Tato lekce nastiňuje některé aspekty zapojení veřejnosti do plánování a toho, jaká je pozice kolaborativního plánování ve srovnání s jinými přístupy, tradičně známými jako „participace“. Zahrnuje tři handout materiály, jejichž obsah může být přednesen při jedné 45minutové přednášce. Je však vhodné tuto dobu prodloužit a zvolit uvolněnější formu prezentace typu workshopu, aby byl dostatečný prostor pro diskusi o probíraných tématech.

Podklady 1.1.1 se snaží o přiblížení počátků participativních a kolaborativních přístupů k plánování prostřednictvím uvádění analogií s koncepty z veřejnoprávního prostředí.

Podklady 1.1.2 rozvíjí způsoby, kterými mohou být oba koncepty uplatňovány na velmi odlišných úrovních a zabývá se otázkou, co přesně činí z plánovacího procesu proces kolaborativní.

Podklady 1.1.3 objasňují některé další předpoklady, které jsou nezbytné pro spuštění skutečně kolaborativního procesu.

Prezentace 1.1 zahrnuje všechna tři témata.

1.2 Kritika kolaborativního plánování

Cílem této lekce je rozproutit úvahy a diskuse o možných negativních aspektech kolaborativního plánování.

Podklady 1.2 uvádí některé kritické body, které byly vůči kolaborativnímu přístupu vzneseny a také nastiňuje možné protiargumenty.

Cvičení 1.2 může být použito pro diskusi o kladech a záporech kolaborativního plánování, zároveň je navrženo k procvičování komunikačních dovedností jako prvního vstupního bodu do kolaborativní práce.

Cvičení zabere přibližně 45 min, celkové trvání lekce se může lišit. Podklady představují pouze počáteční bod diskuse o kolaborativním plánování, kterou lze dle potřeby prodloužit.

Kritice se můžeme snadno vyhnout tím, že nic neřekneme, nic neuděláme a ničím nebudeme – *Aristoteles*

1.3 Slovníček

Kolaborativní plánování: Koncept plánování, jehož cílem je co nejvyšší míra zapojení → **zájmových skupin** a je charakterizován → **rozvažováním** a společným rozhodováním.

Rozvažování: Proces hloubkové diskuse a vzájemných porad. Rozvažování stojí na principu rovnoprávnosti účastníků a předchází procesu rozhodování.

Participace: V širším smyslu se jedná o začlenění, zapojení: skutečnost nebo proces začleňování → **zájmových skupin** a obecné veřejnosti do procesu přípravy a vynášení rozhodnutí. V užším smyslu se jedná o činnosti, související s konceptem → **participativního plánování**.

Participativní plánování: Koncept plánování, jehož cílem je určitý stupeň zapojení → **zájmových skupin** a obecné veřejnosti, staví na myšlenkách participativní demokracie, jako jsou například referenda nebo veřejná projednávání.

Programové plánování: Metodický přístup k organizaci procesu → **kolaborativního**

plánování. Programové plánování nabízí třífázový model kolaborativních procesů a libovolně rozšiřitelný soubor metod a nástrojů podpory rozhodování pro identifikaci, strukturování a řešení problémů, týkajících se technických i sociálních aspektů plánování. Programové plánování vychází z konceptu kolaborativního plánování a jeho cílem je usnadnění výběru a zvýšení zapojení zájmových skupin. Na sociální úrovni plánování je jeho cílem podpora sociálního vzdělávání, rozvíjení schopností a závazků všech účastníků.

Zájmové skupiny: Osoby a právní orgány mimo okruh plánovačů a plánujících úřadů, jejichž zájmy nějakým způsobem souvisejí s projektem plánování. Anglickým ekvivalentem je výraz „stakeholders“, který, je-li použit v souvislosti s plánováním a samosprávou, zpravidla souvisí s anglickým rčením „something is at stake“, tj. že těmto skupinám „o něco jde“ – případně se rozhoduje v zájmu (něčeho nebo někoho)“. Zájmové skupiny se v rozhodování snaží prosadit svůj zájem. Mohou to být jak pasivní (skupiny jsou ovlivněny rozhodnutím) tak aktivní (sledují své vlastní cíle) formy zájmu.

1.4 Zdroje a doporučená literatura

Arnstein, Sherry (1969): A ladder of citizen participation. In: Journal of the American Planning Association JAIP, Vol. 35, No. 4, July 1969.

Brand, Ralf and Gaffikin, Frank (2007): Collaborative Planning in an Uncollaborative World. In: Planning Theory (November 2007) 6 (3): 282-313.

<http://plt.sagepub.com/content/6/3/282.full.pdf+html>

Fainstein, Susan. S. (2000): New Directions in Planning Theory. In: Urban Affairs Review, 35 (4) (March 2000), 451-78.

Healey, Patsy (2003): Collaborative Planning in Perspective. In: Planning Theory (July 2003) 2 (2): 101-123.
<http://plt.sagepub.com/content/2/2/101.full.pdf+html>

Healey, Patsy (1999): Collaborative planning: Shaping places in fragmented societies. Macmillan, London.

Innes, Judith E; Booher, David E. (2000): Collaborative Dialogue as a Policy Making Strategy. University of California, Berkeley, U.S.

2 Příprava na kolaborativní proces

Před zahájením nebo účastí na kolaborativním procesu by se projektanti měli seznámit i s tématy, která přesahují rámec technických znalostí, obvykle potřebných pro plánování.

Kolaborativní myšlenka zavání do plánování a rozhodování společenský pohled, který předpokládá určitou přípravu. Z tohoto pohledu otázky lidského chování, interakce a komunikace nabývají na důležitosti, protože kolaborativní proces výrazně utvářejí.

Většina témat je zde pouze hrubě nastíněna a k jejich detailnímu probrání mohou být uspořádány specializované přednášky – pokud to znalosti a zdroje školiteli umožňují. Tento modul, více než kterákoli jiná část CoPacku, se zabývá tématy, která jsou otevřená diskusi a jimž diskuse mezi studenty jen prospívá.

Neuspějete-li v přípravě, připravujete se na neúspěch. – *Benjamin Franklin*

CÍLE VÝUKY

Modul je zaměřen na předávání znalostí a výukových dovedností, které jsou specifické pro kolaborativní plánování, většinou s návazností na jeho společenský aspekt. Po dokončení tohoto modulu by studenti měli

- být schopni zhodnotit své role v kolaborativní procesu
- být schopni rozeznat a aplikovat různé etické přístupy k rozhodování
- ovládat základní dovednosti řešení konfliktů
- vědět o roli médií v kolaborativním plánování
- mít za sebou praktické cvičení a pokud možno zlepšení svých prezentačních dovedností

POKYNY PRO ŠKOLENÍ

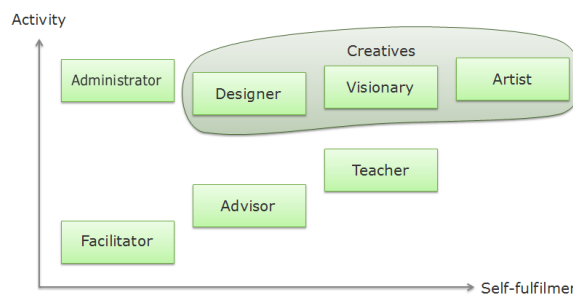
Modul zahrnuje tři lekce, které postupují od vnitřních a více teoretických po vnější a praktičtější aspekty:

1. Role a přístupy (přednáška a cvičení)
2. Zvládání konfliktů (přednáška a cvičení)
3. Média a komunikace (přednáška)

2.1 Role a přístupy

Tato přednáška se ve své první části zabývá různými rolami, jichž se projektanti musí zhostit v kolaborativní skupině oproti pouhému jednání na technické úrovni plánování. Druhá část je věnována etickým aspektům rozhodovacího procesu. Příslušné dva studijní podklady mohou být

prezentovány během jedné 45minutové přednášky nebo v prodlouženém čase 90 minut, kdy vznikne dostatečný prostor pro diskusi a hloubkové učení. Součástí je také základní soubor snímků prezentace, který se dá podle potřeby rozšířit.

Podklad 2.1.1 řeší role projektantů v kolaborativním procesu.

Podklad 2.1.2 představuje tři různé přístupy k rozhodování.

Prezentace 2.1 prezentace obsahuje text a obrázky, týkající se těchto témat.

Každé z výše uvedených témat je doplněno cvičením:

Cvičení 2.1.1 se zaměřuje na praktický nácvik různých rolí v dané plánovací situaci a vyžaduje domácí přípravu. Prezentace a diskuse nad výsledky zabere 20-60 min podle počtu studentů ve skupině.

Ve **Cvičení 2.1.2** jsou studenti požádáni, aby diskutovali o plánovacím problému z hlediska různých etických přístupů. Oproti prvnímu cvičení se přípravy na toto cvičení realizují v průběhu kurzu, výsledný časový rámec je 45 minut a více (v závislosti na počtu studentů ve skupině).

2.2 Řešení konfliktů

Konflikty jsou nevyhnutelné v situacích, kdy mají strany plánovacího procesu různé zájmy. Otázkou není, jak jim předcházet, ale jak je řešit.

Konzervativní a některé participativní přístupy k plánování se spoléhají na formální postupy řešení sporů – což obvykle znamená, že v okamžiku, kdy bylo vše řečeno a uděláno, se bude jedna strana muset přizpůsobit. Oproti tomu kolaborativní plánování vychází z myšlenky, že plánující skupiny by se měly pokusit vyřešit své spory aktivním přístupem.

Tato lekce se zabývá základními aspekty řešení konfliktů. Součástí jsou dva podklady, jejichž obsah může být prezentován během 45minutové přednášky a cvičení, které zabere přibližně 30 minut.

Podklad 2.2.1 přináší základní teoretické znalosti o konfliktech.

Podklad 2.2.2 řeší některé aspekty zvládání konfliktů, jako je například efektivní naslouchání nebo vyjednávání.

Cvičení 2.2 může být použito k praktickému nácviku efektivního naslouchání.

2.3 Média a komunikace

Média slouží jak pro vnitřní tak pro vnější komunikaci projektu. Tato lekce, popsaná v **Podkladech 2.3.1**, řeší vztahy k médiím pro vnější komunikaci a dopad nových internetových technologií na kolaborativní plánování.

Na rozdíl od těchto spíše technických aspektů přicházejí ke slovu osobní dovednosti jako důležitější v okamžiku, kdy musí být návrhy nebo výsledky něčí konkrétní práce prezentovány skupině. **Podklady 2.3.2** se zabývají prezentačními dovednostmi.

2.4 Zdroje a doporučená literatura

Amy, Douglas J. (1987): *The Politics of Environmental Mediation*. Columbia University Press, New York.

Bentham, Jeremy (1789): *An Introduction to the Principles of Morals and Legislation*.

Engel, Antonia and Korf, Benedikt (2005): *Negotiation and mediation techniques for natural resource management*. Prepared in the framework of the livelihood Support Programme (LSP). An interdepartmental programme for improving support for enhancing livelihoods of the rural poor. FAO, Rome.

Fisher, Roger and Brown, Scott (1988): *Getting Together: Building Relationships as We Negotiate*. Penguin, New York.

Foot, Philippa (1967): *The Problem of Abortion and the Doctrine of the Double Effect in Virtues and Vices*. In: *Oxford Review*, Number 5, 1967.

Kant, Immanuel (1785): *Grounding for the Metaphysics of Morals*. Translated by James W. Ellington.

Mandeville, Bernard (1714): *The Fable of The Bees: or, Private Vices, Public Benefits*. The first edition was published anonymously.

Schmid, Alex P.(1998): *Thesaurus and Glossary of Early Warning and Conflict Prevention Terms*. Forum on Early Warning and Early Response, London.

3 Metody a nástroje

V průběhu snah podpořit spolupráci v procesech plánování bylo vyvinuto a upraveno mnoho různých postupů. Plánovací procesy těchto metod obvykle s úspěchem využívají a zkušenost ukazuje, že některé z těchto metod fungují obzvláště dobře v kombinaci s jinými.

To je důvod, proč se CoPack, pod názvem **Programové plánování**, snaží o zavedení systematického přístupu k použití metod v kolaborativním plánování. Ačkoli ani zdaleka není dokončen, prezentovaný metodický rámec může pomoci při výběru správných nástrojů a vhodné organizaci kolaborativních procesů.

Manuál metod prezentuje jednotlivé metody a nástroje. Je téměř nemožné sestavit vyčerpávající příručku, protože kolaborativní oblast se velmi rychle vyvíjí a neustále vznikají a zavádějí se nové a nové metody. Ty, které jsou obsaženy v manuálu, byly odzkoušeny a vybrány v průběhu projektu [Tracopi](#).

CÍLE VÝUKY

Cílem tohoto modulu je seznámit studenty se strukturovaným procesem kolaborativního plánování a prezentovat jednotlivé metody a nástroje, které jsou k dispozici k podpoře procesu. Po absolvování tohoto modulu by studenti měli

- být schopni rozlišit jednotlivé fáze plánovacího procesu,
- mít celkový přehled o nejrůznějších metodách, které jsou k dispozici, a obecně vědět, jak vybrat vhodnou metodu a jak ji aplikovat v konkrétních situacích v plánování,
- mít zažitý první dojem z praxe kolaborativního plánování a dostatečné sebevědomí pro využití metod v situacích reálného života.

POKYNY PRO ŠKOLENÍ

Modul je rozdělen do 45minutové přednášky a workshopu, který může trvat 90 minut a více – dle potřeby a časových možností nutných vzhledem k rozsahu a praktickému procvičení všech metod a kroků plánování.

1. [Programové plánování](#) (přednáška)
2. [Metody kolaborativního plánování](#) (workshop)

3.1 Programové plánování

Programové plánování je označení skromného pokusu o systemizaci různých částí a fází procesu kolaborativního plánování. Model, který je zde představen, poskytuje základ pro výběr nástrojů a metod, které se používají v kolaborativním plánování. Stále se však jedná o velmi jednoduchou formu, která může být v budoucnu přepracována a rozvinuta do větší podrobnosti. K přednesení obsahu této 45minutové lekce jsou připraveny dva podklady a prezentace:

Podklad 3.1.1 řeší zapojení jako proces, což je v protikladu se spíše statickými přístupy, které se uplatňovaly v minulosti.

Podklad 3.1.2 představuje jednoduchý třístupňový model, který funguje jako průvodce celým kolaborativním procesem.

Prezentace 3.1 prezentace vizualizuje obsah obou předchozích podkladů.

3.2 Metody kolaborativního plánování

Pro výuku plánování je přirozeně nezbytná praktická plánovací situace. **Podklad 3.2** popisuje případovou studii, která může být použita jako příklad. Doporučuje se, aby se pro výukové účely využil jiný případ z reálného života, protože může být jednodušší studenty motivovat, znají-li řešený obor nebo problematiku. Učitelé mohou použít přiložený podklad jako základ pro své vlastní popisy případových studií. Zdrojový soubor se dá libovolně upravovat a je součástí zdrojového balíčku CoPack v sekci Ke stažení.

Po prezentaci případové studie je čas na praktické uplatnění metod. Vyberte metody, které jsou vhodné pro váš případ, z **Manuálu metod** a zahajte workshop, v jehož rámci napodobíte ve skupině kolaborativní proces. Tato část kurzu může být prodloužena na libovolně dlouhou dobu dle možností, minimálně potřebný čas je 90 minut.

3.3 Zdroje a doporučená literatura

Longley, Paul A., Goodchild, Michael F., Maguire David J., and Rhind, David W. (2010): *Geographical Information Systems and Science*. 3rd ed. John Wiley & Sons.

Martins, Helena and Borges, José G (2007): Addressing collaborative planning methods and tools in forest management. Forest Ecology and Management 248, 107-118.

INTERNET

British Forestry Commission Toolbox for public engagement in forest and woodland planning: <http://www.forestry.gov.uk/toolbox>

Community planning website: <http://www.communityplanning.net>

Cayra (free mind mapping software): <http://cayra.en.softonic.com/>

Edraw (free mind mapping software): <http://www.edrawsoft.com/freemind.php>

EngagingCities (describes new online participation tools) <http://engagingcities.com/>

4 Dokumentace

Aby byl přehledný a srozumitelný jak pro své účastníky, tak pro další strany, které mají právo být informovány, je třeba doložit všechny relevantní informace z plánovacího procesu. Správně provedená dokumentace je také základem pro prezentaci vlastní práce a kontrolu průběhu a vývoje projektu. Pomocí dobře zdokumentovaných myšlenek je navíc možné rychleji najít řešení.

Tento modul se věnuje dokumentaci jak v užším, tak v širším smyslu, neboť termín „dokumentace“ může odkazovat na:

- záznamy akcí, jako jsou například interní a veřejná jednání nebo zasedání, která jsou součástí participativního procesu
- souhrn informací vztahujících se k danému projektu, které musí být organizované a spravované tak, aby byly přístupné

Důraz je kladen na dokumentaci v jejím užším smyslu – záznamy z akcí, které jsou potřebné při účasti v plánovacím procesu. Nicméně tyto informace musí být organizované a spravované a většina univerzitních studijních programů věnuje malou nebo žádnou pozornost výuce základních dovedností potřebných pro správu dat. Proto je zde zahrnuta i přednáška a cvičení zaměřené na základní aspekty správy dat.

Není nutné, aby v tomto bodě studenti disponovali komplexním pochopením procesu participativního plánování. Tento modul může při sestavování učebního plánu předcházet většině ostatních.

CÍLE VÝUKY

Cílem tohoto modulu je seznámit studenty s technikami dokumentování událostí a to jak z hlediska záznamu akce, tak správy získaných dat. Po absolvování tohoto modulu výuky by studenti měli zvládnout:

- zvolit vhodné techniky pro dokumentaci události
- zachycovat a připravovat záznamy z jednání
- efektivně spravovat soubory dat souvisejících s projektem

POKYNY PRO ŠKOLENÍ

Na základě poskytnutých podkladů a návodů do cvičení je tento modul možné rozdělit do tří vyučovacích hodin po 45 minutách:

1. Dokumentace akce (přednáška),
2. Příprava záznamu z jednání (cvičení),
3. Správa dat (přednáška a cvičení).

Pokud jde o praktickou část zaznamenávání či nahrávání akcí, mělo by vždy probíhat (pokud je to možné) jako součást porad nebo veřejných projednání souvisejících s plánováním.

4.1 Dokumentace akcí

Obsah této úvodní lekce ve formě přednášky je uveden v **Podkladech 4.1.1 a 4.1.2**. Ty pojednávají o významu dokumentace v procesu plánování a popisují různé dokumentační techniky a způsoby dodatečného zpracování poznámek a záznamů. Učitelé mohou vytvořit svá vlastní cvičení k procvičování prezentovaných technik, v závislosti na dostupném vybavení. Také by měla být využita každá příležitost zúčastnit se reálného projednávání nebo jiné akce související s plánováním.

S pomocí těchto podkladů by měl být student schopný určit, kdy je v plánovacím procesu nutné dokumentovat ho a které techniky je vhodné použít, zároveň také si uvědomit důležitost správného zdokumentování akce.

4.2 Záznam z jednání

Jde o praktické cvičení postavené 45 minutové fiktivní ukázkové situaci z procesu plánování. Studenti jsou rozdělení do pětičlenných skupin a jejich úkolem je zorganizovat jednání, na kterém je třeba přijmout rozhodnutí. Výchozí situace, okolnosti a dané podmínky jsou popsány ve **Cvičení 4.2**. V průběhu jednání musí být pořizován záznam.

Podstatou cvičení je, že záznam bude vyhodnocen jinou skupinou studentů. Ti jsou vyzváni, aby správně popsali průběh diskuse a rozhodnutí, která byla učiněna, jen na základě přezkoumání záznamu pořízeného jinými. Přesnost jejich závěrů odhalí kvalitu nebo nedostatky původního záznamu z jednání.

4.3 Správa dat

Tato lekce se zabývá některými aspekty správy dat, jako jsou adresářové struktury, typy souborů a metadat. **Podklady 4.3** poskytují základní znalosti, jejichž prezentace studentům, pokud je to možné, by měla být doplněna předvedením na počítači. Vyučující mohou doplnit příklady z jejich vlastní pracovní zkušenosti, např. jak vypadá vhodně a nevhodně organizovaný adresář projektu.

Podklady byly vybrány tak, aby byly nezávislé na konkrétním typu (značce) počítače nebo operačním systému. Prezentované informace jsou platné pro všechny hlavní operační systémy.

Pro **Cvičení 4.3** (15 minut), které se věnuje využití metadat s cíle zařadit neutříděné soubory, je využití počítačů nezbytné.

4.4 Zdroje a doporučená literatura

INTERNET

Advice on preparing an agenda, having a great meeting and writing up minutes
<http://themeetingminutes.com/>

The MIT Libraries Data management pages
<http://libraries.mit.edu/guides/subjects/data-management/index.html>

5 Evaluace

Evaluace je zpětné hodnocení procesu, jeho výsledků a jejich kvality. V kolaborativním plánování mají výsledek i proces stejný význam: výsledek představuje technický výstup procesu, který, sám o sobě, jako společenská aktivita, se ne vždy přísně řídí zákony a zvyklostmi, tudíž potřebuje evaluaci a kontrolu.

Tento model se stručně zabývá tím, co by plánovači a facilitátoři měli vědět o evaluaci procesu a výsledku. Oba materiály, zde prezentované, mohou být probrány během jedné 45minutové lekce.

Podklad 5.1 navrhuje techniky pro evaluaci kolaborativních procesů a jejich výsledků.

Cvičení 5.1 se zaměřuje na evaluaci samotného výukového kurzu CoPack. Výsledkem tohoto cvičení bude panelový obraz, představující hodnocení jednotlivých lekcí.

Tvůrci CoPacku budou rádi, když jim školitelé zašlou své výsledky cvičení 5.1 – cílem je další vylepšení CoPacku.